Ao. 1856. Donderdag

No. 23. 21 Februarij.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

PUBLICATIE

van den 16n. Februarij 1856,

houdende eene nieuwe Ordonnantie op het Regt van Patent.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GENERAAL-MAJOOR TITULAIR, GOUVERNEUR DER KOLONIE *SURINAME*,

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, SALUT! doet te weten;

In overweging hebbende, genomen de noodzakelijkheid, om de bestaande ordonnantie op het Regt van Patent aan eene herziening te onderwerpen, en om in de heffing dier belasting eene meer evenredige verhouding in den aanslag der verschillende daaraan onderworpen handelingen daartestellen.

Den Kolonialen Raad gehoord,

Heeft goedgevonden en verstaan,

te bepalen als volgt:

Artikel 1.

Niemand vermag eenige handel, bedrijf, beroep of nering in deze ordonnantie vermeld uitoefenen, of in zijnen naam te doen uitoefenen, tenzij daartoe voorzien van een Patent.

Vrouwen zijn even als de mannen tot het nemen van Patent verpligt.

De gehuwde vrouwen hebben geen afzonderlijk Patent noodig, wegens het beroep, dat zij gemeenschappelijk met hare mannen uitoefenen.

Art. 2.

Het Patent geeft den persoon, aan wien het is verleend, bevoegdheid, om gedurende den tijd, waarover hetzelve is uitgegeven, de daarin vermelde handel, bedrijf, beroep of nering uit te oefenen.

Wegens de beroepen of bedrijven, waarvan de uitoefening door of ten gevolge van de koloniale wetten aan den gepatenteerde bepaaldelijk of voorwaardelijk mogt zijn of kunnen worden verboden, is het Patent van geene kracht.

Ook ontheffen de uit te reiken Patenten niet van de verpligting zich te gedragen naar de verordeningen van plaatselijk en algemeene Policie.

Art. 3.

Er wordt op de Patenten, een regt, ten behoeve van de koloniale kas geheven, en zulks overeenkomstig de bepalingen van deze ordonnantie en bijgevoegde tabellen, in verband met het volgende tarief in klasse, als:

1e. klasse	ƒ	500.
2e.	»	400.
3e.	»	300.
4e.	»	200.
5e.	»	150.
6e.	»	100.
7e.	»	70.
8e.	»	50.
9e.	»	38.
10e.	»	28.
11e.	»	20.
12e.	»	15.
13e.	»	10.
14e.	»	5.
15e.	»	3.

Art. 4.

Het Patentregt wegens zoodanige beroepen, bedrijven of handelingen, welke in deze ordonnantie niet met name zijn uitgedrukt, wordt geregeld op den voet van dat, hetwelk bepaald is voor die beroepen, bedrijven of handelingen, waarmede zij uit derzelver aard en winstgevendheid, de meeste overeenkomst hebben. Vrijstelling kan worden verleend voor zoodanige uiterst geringe beroepen of bedrijven in deze ordonnantie niet met name vermeld, waarvan de jaarlijksche winsten geacht kunnen worden de som van ƒ 50 niet te boven te gaan.

Art. 5.

De ingezetenen die tot het nemen van Patent verpligt zijn, leveren jaarlijks, vóór den 1n. *Februarij*, bij den Administrateur van Financien in, eene door hen onderteekende verklaring volgens het model achter deze ordonnantie gevoegd.

Zij vermelden daarin al de door hen bereids in *Januarij* van dat jaar uitgeoefende beroepen of bedrijven, den aard van ieder derzelve en de bijzonderheden voor zoover die mogten verlangd worden tot regeling der verschuldigde regten, volgens de bepalingen dezer ordonnantie.

Voormelde verklaringen worden in handen gesteld van de daartoe gecommitteerde Ambtenaren, die daarvoor een bewijs van ontvang aan de belanghebbenden uitreiken, hetwelk, tot dat de algemeene uitgifte der Patenten zelve heeft plaats gehad, voor de uitoefening der opgegevene bedrijven voldoende is.

Zij, die later dan den 1n. Februarij eenig beroep, handel, nering of bedrijf aanvangen of het vorige jaar reeds uitgeoefend hebbende, weder voortzetten zijn gehouden hunne verklaringen, als bovenvermeld, vooral ten opgemelde plaats in te leveren.

Art. 6.

De aangevers die niet kunnen schrijven of hunnen naam teekenen, kunnen volstaan, met aan den voet van hun aangifte-billet en in tegenwoordigheid van een der betrokkene wijkmeesters een kruismerk te stellen, hetwelk door laatst bedoelden kosteloos moet worden gecertificeerd.

Art. 7.

De patenten moeten met uitzondering van die voor reizende kooplieden, worden genomen voor een geheel jaar, ingaande den 1n. Januarij.

Zij, die in de drie laatste vierendeelen van het jaar, eenigen aan het Patentregt onderworpen handel, beroep, bedrijf of nering aanvangen, of den aard of de natuur van het beroep, waarvoor zij gepatenteerd zijn, veranderen of uitbreiden in voege dat daardoor een hooger regt mogt worden verschuldigd, worden deswege aangeslagen naar gelang van dat gedeelte des jaars hetwelk overig blijft, berekend bij vierendeeljaars en zonder dat een vierendeel jaar mag worden gesplitst.

Art. 8.

De erfgenamen van eenen gepatenteerde, die de zaken des overledenen wenschen voort te zetten, zijn gehouden om binnen veertien dagen na het overlijden, daarvan bij de Administratie van Financien aangifte te doen.

Hieraan voldaan hebbende, wordt het Patent van den overledenen ten hunnen name overgeschreven. De overschrijvingen in dit artikel bedoeld, worden ten burele van den Administrateur van Financien op de patenten zelven aangeteekend.

Art. 9.

Bijaldien de erfgenamen van eenen gepatenteerde de zaken des overledenen niet voortzetten, wordt onverminderd hunne gehoudenheid, om daarvan binnen veertien dagen na het overlijden schriftelijk aangifte te doen, afschrijving op diens aanslag verleend.

Mede wordt op daartoe te doene aanvraag afschrijving van het Patenregt verleend aan hen, die wegens vertrek uit de kolonie hun beroep, handel of bedrijf verlaten.

De belasting moet worden aangezuiverd in de gevallen van overlijden tot en met de maand waarin de schriftelijke aangifte deswege bij de Administratie van Financien wordt ingeleverd en alzoo bij twaalfde gedeelten, en in het tweede bedoelde geval, tot het einde des kwartaals waarin het vertrek plaats vindt en alzoo berekend bij vierde gedeelten.

Geene andere afschrijvingen, hetzij ter zake van het verlaten van een beroep of uit andere hoofde, worden verleend.

Art. 10.

De Patentpligtigen zijn een afzonderlijk regt verschuldigd voor ieder bedrijf, beroep of handwerk door hen uitgeoefend wordende, tenzij die bedrijven met elkander verwant zijn, dat is: algemeen en gewoonlijk te zamen vereenigd uitgeoefend worden, in welk geval het regt geregeld wordt, naar de voordeelen en winsten, welke deze vereenigde bedrijven geacht worden te zamen op te leveren; mogende echter de belasting niet klimmen boven het hoogste, noch dalen beneden het laagste regt, voor het hoogst belastbare der verwante beroepen of bedrijven bepaald.

Art. 11.

Wegens ieder beroep zal slechts één Patent worden vereischt, ongeacht het bestaan van mede-tekenende deelgenooten.

Echter is elk dier deelgenooten verpligt zich van een afschrift van het Patent te voorzien.

Art. 12.

Behoudens hetgeen te dezen aanzien bij de volgende tabellen afzonderlijk is bepaald worden de Patentpligtigen van tabel 2 en 3, die hun beroep handel, nering of bedrijf reeds in het onmiddellijk voorafgaande jaar hebben uitgeoefend, aangeslagen in evenredigheid van de uitgebreidheid en den toestand van gezegden hunnen handel of beroep, zoo als die in het voorgaande dienstjaar geweest is of geacht wordt geweest te zijn.

Zij die eenigen handel of beroep aanvangen, hetwelk door hen in het voorgaande dienstjaar *niet* werd uitgeoefend, worden aangeslagen naar de waarschijnlijke uitgebreidheid der door hen te ondernemen zaken.

Ter regeling van de belasting voor de Patentschuldigen niet bij het 1e. lid van dit artikel bedoeld, wordt de toestand van hun beroep zoodanig als dezelve dadelijk is, ten regel van den aanslag genomen.

Art. 13.

Ter regeling van het bedrag der belasting voor de beroepen en bedrijven in de tabellen 1, 2 en 3 opgenoemd, worden bij die tabellen een of meer klassen aangewezen, waaronder ieder dier beroepen of bedrijven moet worden gebragt.

De Patentpligtigen voor welker beroepen verschillende klassen zijn aangewezen, zonder dat daarbij tevens bepaalde omstandigheden tot regeling der klassifikatie worden vastgesteld, moeten door de na te melden Commissie worden gerangschikt in diegene der voor dezelve opengestelde klassen, waarin zij geacht worden te behooren, naar mate van de uitgebreidheid en winstgevendheid van hunne zaken, handel of beroep in vergelijking met die van anderen, welke hetzelfde beroep uitoefenen.

Art. 14.

De verklaringen der Patentpligtigen bedoeld bij

Art. 5, worden onderzocht en beoordeeld, door eene *Commissie tot de Patenten*, welke zamengesteld wordt uit:

den Administrateur van Financien, als Voorzitter;

een Lid uit den Kolonialen Raad, en drie notabele ingezetenen, die jaarlijks tot dat einde door den Gouverneur worden benoemd en in voorzegde hoedanigheid beëedigd.

Aan de Commissie kan een Scriba worden toegevoegd.

Art. 15.

De bij het vorige artikel bedoelde commissie bepaalt vervolgens, bij aanteekening op de verklaringen der Patentpligtigen, de klassen of regten in of tot welke zij, naar de regelen dezer ordonnantie behooren te worden aangeslagen.

De Commissie maakt verder de toepassing van de bij de artikelen 4 en 10 voorkomende bepalingen, aangaande de vrijstellingen en de verwantschap der beroepen.

Zij heeft de bevoegdheid voor zich te roepen de Patentpligtigen, van welke zij eenige opheldering omtrent den aard en de uitgebreidheid van derzelver beroep meenen noodig te hebben.

Zij is mede bevoegd en zelfs gehouden, om bij het doen van aanslag aftewijken van de opgaven en verklaringen der patentpligtigen ingeval zij, op grond van de algemeene bekendheid mogt vermeenen aan de naauwkeurigheid dier opgave te moeten twijfelen.

Eindelijk heeft de Commissie het vermogen, om degenen, die zich niet, of niet behoorlijk tot bekoming van het Patent mogten hebben aangemeld en echter volgens de algemeene bekendheid Patentpligtig zijn, ambtshalve aanteslaan (onverminderd de boete, welke wegens het verzuimen van aangifte, of het doen van valsche of onnaauwkeurige aangifte mogt zijn verbeurd.

Art. 16.

De werkzaamheden, in het voorgaande artikel omschreven, afgeloopen zijnde, wordt de zakelijke inhoud der verklaringen met de daarop aangeteekende klassificatien der Commissie in een register overgebragt.

Uit dit register, hetwelk mede dient, tot leiddraad voor de Policie en ten gebruike van de ambtenaren en bedienden, met de zorg der behoorlijke uitvoering dezer wet belast, worden de belasting-kohieren opgemaakt, welke vervolgens door den Gouverneur worden executoir verklaard.

Art. 17.

Zij die zich met hunnen aanslag bezwaard vinden, moeten hunne schriftelijke reclamatien deswege, mits uiterlijk binnen twee maanden na de executoir verklaring van het Cohier aan den Gouverneur indienen.

Voor de reclames, welke na onderzoek gegrond mogten worden bevonden wordt de ter Secretarij betaalde emolumenten en Zegelregt terug gegeven, en wordt de daarop genomene beschikking geschreven op ongezegeld papier.

Art. 18.

Uit het in artikel 16 bedoelde register worden de acten van Patent door den Kolonialen Ontvanger en Betaalmeester opgemaakt en moeten na daarvan gedane annonce in het Gouvernements Advertentie Blad, door de belanghebbenden ten zijnen kantore worden geligt.

Art. 19.

In alle openbare acten, die de patentpligtigen als zoodanig betreffen moet het patent worden vermeld met aanduiding van deszelfs dagteekening, nommer en het beroep waarvoor en den tijd waarover hetzelve is uitgegeven op eene boete van *f* 25.— te verbeuren door hem, ten wiens overstaan de acte is gepasseerd.

Art. 20.

In twistgedingen ter zake van eenigen aan het patentregt onderhevigen handel of beroep, moet de aanlegger of gedaagde het patent of een afschrift daarvan overleggen op verbeurte eener boete van *f* 50.— (*vijftig Gulden.*)

Art. 21.

Het patentregt wordt betaald:

a. door Administrateurs of beheerders van plantagien maandelijks en wel in dier voege, dat zij vóór den 15den het door hen over de afgeloopen maand verschuldigde voldoen.

b. door de reizende kooplieden dadelijk bij de afgifte van het patent, kunnende zoodanige patenten op schriftelijke aanvrage van belanghebbenden worden verlengd, mits tegen betaling der regten en tegen niet minder dan de laagst opengestelde klasse.

c. door alle overige patentpligtigen in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt den laatsten Maart en de tweede of laatste op den laatsten Julij van het dienstjaar.

Indien de aanslagen naar tijdsgelang van de onder let. *c.* bedoelde Patentpligtigen, slechts over één of twee kwartalen loopen, worden dezelve dadelijk van hun geheel betaald. De aanslagen voor 3 kwartalen worden betaald de helft vóór of op ultimo Julij, en de wederhelft vóór of op ultimo September.

Art. 22.

De Patentpligtigen, die in gebreke blijven het schuldige vóór of op de vervaldagen aan te zuiveren, worden bij parate executie, op de in de kolonie gebruikelijke wijze, tot de betaling vervolgd.

Art. 23.

De aan het regt van Patent onderhevige personen, die na den afloop van den tijd tot het doen der aangifte bepaald, bevonden worden zich *niet* of door valsche, onnaauwkeurige of onvolledige aangiften *niet behoorlijk* van hunne verpligtingen ten aanzien dier aangifte te hebben gekweten, vervallen telken reize, wanneer hun verzuim of hunne overtreding wordt ontdekt, in eene boete van niet minder dan *f* 25 en niet meer dan *f* 300.

Het uitoefenen van een beroep of bedrijf, zonder deswege van een Patent te zijn voorzien, wordt gestraft met eene boete van *f* 50 tot *f* 200.

Zij die bevonden worden op eene bedriegelijke wijze gebruik te hebben gemaakt van een anders Patent, worden gestraft met eene boete van *f* 100.

Bij wanbetaling der boeten wordt gevangenisstraf toegepast in elk der gevallen voorzien bij het 1e en 2e lid, voor den tijd van *éene maand*, en in het geval voorzien bij het 3e lid voor den tijd van *twee maanden.*

Art. 24.

Alle Patentpligtigen, alsmede zij, die zich van een afschrift van het Patent behoeren te voorzien, zijn gehouden hun Patent of een wettig afschrift van hetzelve telkens op de daartoe door bevoegde beambten gedane aanvrage, aan dezen te vertoonen op verbeurte eener boete van *f* 25 voor iederen keer.

Kramers of ronddragers onder No. 31 van het tabel 2 omschreven zijn daarenboven op eene boete van *f* 10 verpligt hun patent of een wettig afschrift van hetzelve met zich te voeren.

Hierin in gebreke wordende bevonden, worden hunne goederen ten hunne kosten en gevaar in bewaring genomen, tot dat zij zich van hunne verpligtingen hebben gekweten of daarvoor behoorlijken borgtogt gesteld hebben ten genoege van den Administrateur van Financien.

Art. 25.

De zorg dat niemand die eenig aan het Patentregt onderhevig beroep uitoefent, zich aan de verpligtingen hem bij deze wet opgelegd, onttrekke, wordt in het bijzonder opgedragen aan de ambtenaren der policie. Zij zijn gehouden van alle overtredingen, tegen de bepalingen dezer wet begaan, op te maken schriftelijk verslag of *proces-verbaal*, en zulks op den eed, door hen bij de aanvaarding hunner bediening afgelegd.

De Ambtenaren die tot de Finantiele Administratie behooren, zijn mede geregtigd tot het constateren van gezegde overtredingen mits het vorenstaande in acht nemende.

De processen-verbaal, ter voorschreven zake opgemaakt, worden in regten geloofd tot dat het tegendeel daarvan bewezen wordt.

Art. 26.

De boeten, ten gevolge dezer ordonnantie ingevorderd, worden voor de helft genoten door de opstellers van het proces-verbaal en gelijkelijk onder hen verdeeld.

De wederhelft wordt als bate aan de koloniale kas verantwoord.

Art. 27.

De actien wegens overtredingen uit deze ordonnantie voortvloeijende, worden door het publiek Ministerie vervolgd, op den voet en de wijze bij de koloniale regtspleging bepaald.

Na verloop van twee jaren worden dezelve als verjaard beschouwd.

Art. 28.

De tegenwoordige ordonnantie treedt den 1n. Januarij 1857 in werking.

Met gezegd tijdstip, worden alle vroegere reglementen en bepalingen, omtrent dit onderwerp als vervallen beschouwd.

(*Het vervolg hierna.*)

Gouvernements-Secretarie.

Aanzoek voor Vrijlating.

1856.

15 Feb. Van de slavin *Cornea*, geboren in 1810, (waarvan de Vader onbekend is) toebehoorende voor den vrijdom aan A. M. Geijken.

" " Van den slaaf *Klein*, geboren in 1838, zoon van *Truij* of *Trowe*, toebehoorende voor den vrijdom aan J. H. Westphal.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Derde afkondiging.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 20 Februarij 1856.

Bij Gouvernements-resolutie van den 19n. dezer No. 193, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, tot *Officier van Gezondheid der 2e. klasse* bij het korps Koloniale Guides bevorderd, de Officier van Gezondheid der 3e. klasse van dat Korps H. A. Monsanto Elis.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 20 Februarij 1856.

(2880) Ten verzoeke van den Heer Henrij Gerhardus Jacot, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris

E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Post-Kantoor.

Op **DONDERDAG** den 21sten dezer des namiddags ten *een* ure, zullen de per 's Rijks Koloniale Schroefstoomschip *Paramaribo*, via *Coronie*, *Nickerie* en *Demerary* te verzenden Mail-pakketten worden gesloten.

Paramaribo, den 15 Februarij 1856.

De Ambtenaar belast met de Posterij,

J. S. BURNET.

Op Donderdag den 21sten Februarij l. j. zal door Z. E. den Heer Gouverneur *geene* AUDIENTIE worden verleend, ook zal er des avonds *geene* **RECEPTIE** zijn.

Paramaribo, den 20 Februarij 1856.

De Adjudant van den Gouverneur,

F. P. KAMERLING.

POLITIE.

Daar bij de Politie aangifte gedaan zijnde van het vermissen:

1°. Van eene gouden **BROCHE**, voorstellende *verschillende aan elkander gehechte schulpjes*,

en 2°. Van eene *el gouden* **HALSKETTING**,

zoo wordt een ieder gewaarschuwd, om opgemelde voorwerpen niet te koopen, en uitgenoodigd, om, bijaldien zij ter verkoop mogten worden aangeboden, dezelven aan te houden, en daarvan onmiddellijk ten bureele der Politie 1e Afdeeling, gehouden wordende aan den *Waterkant* bij de *Platte Brug*, aangifte te doen.

Paramaribo, den 20 Februarij 1856.

De Procureur Generaal
J. Æ. LISMAN.

Transporten.

(2872) Den 18den Februarij 1856.

G. Rouw qq. Plantaadje *Clifford Kocqshoven* aan B. C. Van den Ende als Eigenaar van 5/6 aandeelen in de Plantaadje *Alsimo*, van den blooten Grond en de Gebouwen der Plantaadje *Clifford Kocqshoven*, gelegen aan de *Warapper Kreek*, ter regterhand in het opvaren tusschen de Plantaadjen *Kerkshoven* en *Burbados*.

Idem. De Exploicteur aan Ths. Green en W. Wilmans ieder voor de *helft*, van 1/9 aandeel in de Plantaadje *Boxel* c. a., gelegen aan de rivier *Suriname* en 1/9 aandeel in de Plantaadje *Mary'shope* c. a. gelegen in *Coronie*.

Idem. Dezelve aan dezelven als voren, van 6/9 aandeelen in de Plantaadje *Mary'shope* c. a. gelegen aan de rivier *Suriname* en 6/9 aandeelen in de Plantaadje *Mary'shope* gelegen in *Coronie*.

Paramaribo, den 18 Februarij 1856.

De Griffier bij het Geregtshof
MARTINI VAN GEFFEN.

De waarnemende Koloniale Ontvanger en Betaalmeester, brengt bij deze ter kennis van het publiek, dat de *Lijsten der* **SLAVEN**, ter berekening van de verschuldigde Hoofdgelden bedoeld bij de Publicatie van 10 Augustus 1853 G. B. No. 8, van heden af ten zijnen kantore ter inzage van belanghebbenden zijn nedergelegd.

Paramaribo, den 21 Februarij 1856.

De waarnemende Koloniale Ontvanger en Betaalmeester
J. ELLIS.

(2216) Op Vrijdag den 29 dezer, des namiddags ten 4 ure, zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, in het lokaal van hetzelve Departement door den Vendumeester A. Salomons in het openbaar doen verkoopen:

De Nalatenschap van wijlen den Heer J. W. van Leeuwaarde, bestaande in: *LIJFKLEEDEREN* en eenige *HUISRADEN*.

Alsmede: het *HUIS* en *ERF* aan de *Wagenwegstraat*, bekend onder N. W. La. B No. 94 en O. W. La. C No. 84; aankomende den boedel van Eld Dijn Baends; de *helft* in het bloote Erf gelegen aan de *Grave en Soldaten straat*, naast het Huis en Erf van den Heer E. E. Emanuels, bekend onder Nw. Wk. La. B No 19, en O. W. La. D No. 46, toebehoorende den boedel G. C. Goedschalk wed. F. J. Marcus, en gelijktijdig *een zesde* aandeel in evengemeld Erf aankomende den mede ondergeteekende, zijnde de bewijzen van eigendom en koopvoorwaarden der vaste Effecten ter *visie* aan het Departement.

Paramaribo, den 20 Februarij 1856.

De Curator voornoemd
CH3 LIONARONS.
S. GOEDSCHALK.

SEQUESTERS

der Plant. *Sarah*, bieden bij inschrijving te koop aan:

50 balen schoone **KATOEN**,
liggende ter landswaag.

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof tot **HEDEN MORGEN** ten 9 ure, aangenomen en geopend worden ten overstaan van den Heer Gecommitteerde tot de Zaken van Curatele en Sequestratie.

Het hoogste bod, goedgekeurd zijnde, zal de **KATOEN** onmiddellijk na de toewijzing, tegen **KONTANTE BETALING** in ontvang moeten genomen worden. (2859)

Paramaribo, den 21 Februarij 1856.

SEQUESTERS

der plantaadje *Waterloo*, bieden bij inschrijving te koop aan:

25 BALEN SCHOONE **KATOEN**,
liggende ter Landswaag.

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof, tot Vrijdag den 22sten dezer, des morgens ten *negen* ure aangenomen, en geopend worden ten overstaan van den Heer Gecommitteerde tot de Zaken van Curatele en Sequestratie.

Het hoogste bod goedgekeurd zijnde zal de *KATOEN* onmiddellijk na de toewijzing, in ontvang moeten genomen worden.

Paramaribo, den 20 Februarij 1856.
(2883)

Nieuwstijdingen.

Paramaribo, *den 20 Februarij* 1856.

Het weder, hetwelk sinds ongeveer eene maand voortdurend fel droog blijft, scheen gisteren naar eene verandering te neigen. — Na eene losse bui op eergisteren ochtendstond, vertoonde zich gisteren morgen en voormiddag eene betrokkene lucht, en mogten wij ons in eenige kleine buijen regen verheugen, waardoor de verwachting werd opgewekt dat met de volle maan, de dorre grond gedrenkt zoude worden. — Die hoop is evenwel nog niet verwezenlijkt. — De landbouw lijdt veel onder deze buitengewone droogte, die, vergezeld van hevige winden, aan de kostgronden geen gering nadeel toebrengt.

Britsch Guijana.

Volgens berigten aan de *Royal Gazette* van Georgetown tot 9 dezer ontleend, scheen de gele koorts aldaar aan het afnemen te zijn; gedurende de laatste week waren er minder sterfgevallen voorgekomen. — Over het algemeen is de sterfte, sedert het uitbreken der ziekte, gering geweest. — Zij heeft zich meer tot de Portugezen bepaald, hetgeen niet te verwonderen is, als men het gebrek aan zindelijkheid onder hen en de levenswijze van de meesten hunner, in aanmerking neemt.

— Het weder is gedurende de laatste veertien dagen voortdurend droog geweest, met uitzondering van eenige weinige kleine buijen, is er sedert November geen regen gevallen. De landbouw lijdt er geducht onder; op sommige effecten is de groei van het riet zeer belemmerd, als de droogte in dit saisoen langer mogt aanhouden zal dit den planters onberekenbaar nadeel berokkenen.

— De uitvoer der hoofdproducten, gedurende de laatste veertien dagen, was, aan Suiker 2991 oksh. 245 tierces 2 halve tierces 938 barrels 800 zakken. — Rum 1765 puncheons, 316 oksh. 84 barrels. — Melassie 336 puncheons, 21 oksh. 2 barrels.

— Aan boord van het ter reede van Georgetown bijna zeilree liggend schip *Gipsey*, kapt. Bolton, was brand ontstaan.

Door spoedig aangebragte hulp van de onderscheidene kapiteins, die met een gedeelte van hun volk toeschoten, was men na veel inspanning den brand meester geworden. Der tien man van de *Gipsey* waren, op vermoeden van den brand aangestoken te hebben, gearresteerd, doch later weder op vrije voeten gesteld daar bij het onderzoek bleek, dat iemand in stilte in het ruim gedoken was, en een vat rum had opengestoken, en dat de stuurman beneden gerucht hoorende, met eene lamp in het ruim was gegaan, en daardoor waarschijnlijk de rum in brand is geraakt.

Een ander treurig geval had aldaar, ten gevolge van dronkenschap, plaats aan boord van de brik *Elbe*, kapt. Guthrie: Een der matrozen van dien bodem, beschonken zijnde, wilde aan wal gaan, en vroeg geld van den kapitein, die, ziende in welken toestand deze was, zulks weigerde, en den stuurman, een voorbeeldig mensch, verzocht den matroos het antwoord mede te deelen en hem te gelasten zich te verwijderen. — De stuurman voldeed aan het verlangen van den kapitein en nam hem bij den arm om hem weg te voeren. — De matroos bragt hem daarop een vreesselijken slag in het aangezigt toe, en hem met de linkerhand in den nek vattende, slingerde hij den stuurman op den grond neer, knielde hem tusschen twee provisievaten en stak hem tegelijkertijd met de regterhand eene soort van slagersmes, in het linker oor, het mes in de wond latende. De stuurman riep om hulp; men schoot toe en bragt hem dadelijk in het zeemans-hospitaal, alwaar hij, na verscheidene dagen lijdens, bezweken is.

— Hetzelfde blad bevat, in deszelfs nommer van den 7 dezer, een artikel over eenige door zekeren Ths. Watson, in de zalen van de *Society of Arts*, op den 12n Dec. ll. te Londen ten toon gestelde belangrijke verzameling van Oost-Indische vezels. Onder deze verzameling bevonden zich verscheidene monsters van boomschorsen uit Arracan en Calcutta. Van Birmah had hij monsters van den *Hebiscus*, welke sedert lang bekend staat als eene uitmuntende soort op te leveren; van den *Urina Lobata*, welke mede veel afwerpt en daarbij spoedig en in groote hoeveelheid groeit. De *Bedakie-lath* uit Assam verdient bijzondere aandacht, uithoofde van deszelfs zachtheid en teder zamenstel; deze is, naar het oordeel van den heer Watson, de plant die het meest nabij de zijde komt. De vezel van de Ananas is

zeer ligt en teder. De *Muddar* geeft goede, sterke kleedingstof en uitmuntend papier; enz. De vezels van de *Aloë* en de *Bannan*, voor ons van meer belang zijnde, achten wij het niet ondienstig onzen lezers het berigt van den heer Watson omtrent deze beide planten, zooveel mogelijk, woordelijk mede te deelen:

» De monsters van de *Aloë* vezel en daaruit geslagen touw, zegt hij, verdienen aandacht. Deze is eene bijzonder fijne vezel voor touwwerk, en zal met er tijd eene kostbare hulp voor het kabelgaren blijken te zijn. Kleine hoeveelheden door de Bengalezen bereid, vinden thans aftrek in de touwslagerijen te Howrad tegen 10 a 12 rupiës per maand, gelijkstaande aan 26 tot 32 pond sterling per ton. De oorzaak van dezen hoogen prijs, moet, naar ik geloof, toegeschreven worden aan de schaarschheid der plant in de nabijheid van Calcutta, en doordien de inboorlingen zich niet gaarne de moeite geven om voor de verzameling derzelve, ver te reizen, daar de plant, naar ik vernomen heb, te Cfora en Nagpore, in overvloed voorhanden is. De spoorweg maatschappij van Howrad heeft eene hoeveelheid *Aloë* aan beide zijden van den rail geplant, met het oogmerk om de Brahmin stieren en ander vee van den lijn af te houden. Als dit met voordeel gedaan wordt, zal daarmede niet alleen het doel bereikt worden, maar bovendien daaruit eene bron van inkomst ontstaan."

Omtrent de Bannanvezel zegt hij:

»De Bannan van Bengalen heeft mij, tot mijn leedwezen, niet zulke voldoende uitkomsten opgeleverd, als ik mij voorgesteld had. Ik zend u onderscheidene monsters, benevens een daaruit geslagen ligt touw. Deszelfs algemeene slapheid en broosheid plaatst het zeer beneden vele andere vezels. Als stoffe tot bereiding van papierpap, onder den invloed van geschikte machinerie, wil ik geen oordeel vellen; ik bied evenwel der maatschappij de uitkomst aan van eene ruwe proef, die ik deswegen verleden jaar genomen heb. Ik had eene hoeveelheid vezels uit de hand aan kleine stukken gesneden, ze vervolgens gedurende twee maanden in water geweekt, daarna in een mortier goed gestampt, en toen weder in water gezet en geroerd. — Om van de alsnu verkregene pap, papier te bereiden, maakte ik gebruik van eene fijne bamboeszeeft. Met zulk een vorm kan men ligtelijk nagaan dat ik niet anders dan een ruw en ellendig product vervaardigde; doch het was toch *papier*.

Aan dit product, hetwelk in dikte meer op bordpapier dan op gewoon papier geleek, ontbrak evenwel vastheid of stevigheid, en scheurde het bij de minste aanraking; iets wat gemakkelijk afgeleid kan worden uit den strooachtigen aard der monsters. — Zonder twijfel geven andere soorten betere vezels; en werkelijk heb ik vernomen, dat eene van de soorten, in de nabijheid van Dacca, een even sterk touwvezel oplevert als eenig vezel in Indie.

Volgens Dr. Royle, die dit door herhaalde proefnemingen heeft bewaarheid, wordt de beste bannanvezel in een vochtig klimaat voortgebragt; en wij gelooven, zoo eindigt de *Roijal Gazette*, dat het klimaat van Britsch Guyana even gunstig, zoo niet gunstiger, is voor den groei en de ontwikkeling van de bannanvezel, als eenig gedeelte van Oost-Indie. De proef zal, naar alle waarschijnlijkheid, binnen kort in deze kolonie genomen worden, en hoewel er eenige zwarigheden te overwinnen en hinderpalen uit den weg te ruimen zijn, zien wij geene reden waarom, met bekwaamheid, energie en volharding, de bannan en andere vezels niet aan den uitvoer van deze zoo hoogst boomrijke en vruchtbare kolonie zoude kunnen toegevoegd worden.

De blaauwe grot.

Een Duitsch geoloog beschrijft de niet lang geleden ontdekte zoogenaamde blaauwe grot, op het eiland Capri in den baai van Napels, volgenderwijs:

Toen wij aan den ingang van het hol, dat alleen van de zeezijde te naderen is, kwamen, vertoonde zich, bijna op gelijkte hoogte met het water eene vrij enge opening, door welke men alleen als de zee kalm is met eene boot heenkomen kan, als men zich in deze plat ter neder legt. Eenige schreden verder verwijdt zich de opening tot een uitgestrekt gewelf, waar ons het betooverendste schouwspel wachtte. Daar het daglicht namelijk, door bovengemelde opening op den helder witten kalksteenbodem valt, maar eerst door de watermassa in het hol gebroken wordt, wordt het hol op eene wonderbare wijze verlicht, en het rijkste kleurenspel te weeg gebragt, dat zich even moeijelijk beschrijven, als met het geoefendste penseel schilderen laat. Van den ingang af is de kleur des waters het helderste azuurblaauw met violette en groene schakeringen, die aan de wanden en het gewelf der grot teruggekaatst wordt, en ieder voorwerp in deze blaauw kleurt. Hoe dieper men in het hol komt, des te donkerder is deze met eene blaauwe tint gekleurd, zoodat het water daar nog een blaauwen schijn aan het gewelf werpt, maar ieder voorwerp door het van onder komend licht in zilver veranderd schijnt. Op die plaatsen waar het water minder diep is, heeft het zulk een glans en helderheid, dat men slechts het vuur der diamanten met zijne kristalhelderheid kan vergelijken. Oranje-gele koraaltakken hebben zich overal vastgezet, wier kleur door den blaauwen weerschijn in groen veranderd is. Tot zoodanige kleurenspel en kleurenwisseling geeft die spiegeling niet weinig gelegenheid, en tevens tot de bevalligste en vaak ook tot de meest bizarre verschijnselen, daar het blaauwe schijnsel de eigendommelijke kleuren wel wijzigt en blaauw schakeert, maar niet geheel opheft.

Advertentiekosten.

Het jongste nommer van *Quarterlij Review* bevat een belangrijk artikel omtrent de advertentien en hare geschiedenis, van de eerste aankondigingen in de *Mercurius Politicus* van 1652 tot die, welke heden ten dage in de *Times* worden aangetroffen. De schrijver verzekert, dat *jaarlijks* onder anderen de volgende sommen voor advertentiekosten besteed worden: door Holloway voor zijne pillen *f* 360,000; door Moses and Sons (kleermakers) *f* 120,000, door Rowland and Son (Macassar-olie) *f* 120,000; door Doctor de Jongh (levertraan) *f* 120,000; door Heal and Sons (beddegoed) *f* 72,000; door Nicoll (kleermaker) *f* 54,000.

In de dagen van de spoorwegmanie ontvingen de eigenaars van de *Times* in ééne week voor advertentiekosten *f* 80,244. De gemiddelde opbrengst van de advertentien in dat dagblad beloopt ongeveer *f* 36,000 per week.

(*W. B.*)

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 19 dezer, de Nd. bark *Arathusa*, kapt. Herrick, van Boston, laatst van Cayenne.

Idem, de Eng. schoener *Forth*, van Demerarij.

Den 20sten, de Fransche stoomboot *le Voijageur*, kommandant Regréneij, van Caijenne.

Scheepstijdingen.

Kapitein L. Wildschut, voerende de koloniale schoener *Curaçaonaar*, rapporteert op ll. Zondag namiddag, omstreeks 4 uur, op de hoogte van Saramacca, gepraaid te hebben een Barkas waarop zich bevonden 16 manschappen, naar hunne verklaring afkomstig van een op 32 gr. NB. en 48 gr. WL. verongelukt Eng. schip, genaamd *Mary Halkly*. — De schipbreukelingen bevonden zich in goeden welstand, en bedankten voor hun aangeboden hulp, naardien zij even te voren, van kapt. Carter, voerende de Eng. schoener *Scallop*, de vereischte ondersteuning en inlichting hadden ontvangen, zoodat zij welgemoed hunne reis naar Demerarij vervolgden.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Anna Arnoldina, kapt. van Wijk, adres bij Gisius & Co. Sluit 23 dezer.

Cuba, kapt. Zeijlemaker, adres bij F. P. Bouguenon.— Sluit Ultimo dezer.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij Gisius en Co.— Sluit 4 Maart e. k.

Texel, kapt. H. J. Hubert, adres bij Gisius en Co. Sluit 20 Maart e. k.

Calijpso, kapt. D. R. Nolles, adres bij H. C. Levy.

Goede Verwachting, kapt. A. R. de Lang, adres bij Gisius & Co.

Noord Holland, kapt. F. C. Overeem, adres bij F. P. Bouguenon.

Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Plata, kapt. J. H. Henning, adres bij F. P. Bouguenon.

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**